

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота

Прагматика вербальних і невербальних маркерів мовної особистості в сучасному англомовному дискурсі / Pragmatics of verbal and non-verbal markers of speaker's personality in contemporary English discourse

Студента групи Мла05-19
факультету германської філології
денної форми навчання
спеціальності германська філологія
Мишастого Антон Сергійовича

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
доцент
Чхетіані Тамара Дмитрівна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ-2023

ЗМІСТ РОБОТИ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1. Дослідження шляхів розвитку сучасної функціональної парадигми у лінгвістичній прагматиці та визначення її складових наміждисциплінарному рівні в системі вищої філологічної освіти	4
1.1 Значення лінгвістичної прагматики та визначення її складових.....	4
1.2 Складові лінгвістичної прагматики в системі наук про мову	10
ВИСНОВКИ ДО ПЕРШОГО РОЗДІЛУ	14
РОЗДІЛ 2. ПРАГМАТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНОГО І НЕВЕРБАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ТРАМПА	15
2.1 Основні поняття про комунікацію Трампа	15
2.2. Аналіз невербальної комунікації Трампа	17
2.3. Аналіз вербальної комунікації Трампа	21
Висновки до 2 розділу.....	25
ВИСНОВКИ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29

Чому

не

відформатовано?

ВСТУП

Ця курсова робота присвячена темі Прагматика вербальних і невербальних маркерів мовної особистості в сучасному англомовному дискурсі.

Метою роботи є розгляд визначення прагматики вербальних та невербальних маркерів мовної особистості в сучасному англомовному дискурсі.

Об'єктом дослідження є вербальна та невербальна робота Трампа

Теоритичною базою дослідження були роботи науковців, різних інтернет-ресурсів та певних газет.

Практичне застосування роботи я вбачаю у тому, що її результати можна використовувати при вивченні таких курсів як «Граматика», «Переклад» та «Лексикологія».

Методи дослідження, використані для вивчення проблеми і розв'язання завдань для досягнення поставленої мети. Вони базуються на комунікативнофункціональному підході та включають теоретичний аналіз спеціальної літератури за темою дослідження, підбір текстів для аналізу із застосуванням вибірковоаналітичного та контекстуального методів дослідження промов Трампа та виявлення відповідних маркерів мовної особистості, статистичну обробку отриманих даних.

Прагматика вербальних і невербальних маркерів мовної особистості в сучасному англомовному дискурсі

Левінсон (1997) визначає прагматику як нову галузь лінгвістики, яка вивчає ті аспекти значення, які не можуть бути зрозумілі та розглянуті лише за допомогою семантичної теорії. Прагматика має справу зі зв'язком між мовою та контекстом або ситуацією висловлювання. Він також вивчає «невидиме» значення або те, як слухач ідентифікує значення мовця, навіть якщо воно насправді не сказано (або не написано). Зокрема, прагматика вивчає мову відповідно до контексту (Yule, 1996). Луненберг (2010) стверджує, що комунікація – це взаємодія, яка відбувається в соціальному контексті. Це просто включає а відправник (джерело) і одержувач. Він містить співрозмовників, які обмінюються сигналами. Ці сигнали можуть бути графічними або вербальними, візуальними (фотографічними) або жестами. По суті, комунікація передбачає використання кодів, які виконуються рухом тіла, очима або звуками, створеними голосом. Незалежно від того, як це робиться, завжди існує процес, у якому хтось створює сенсовий намір, який передається співрозмовнику (отримувачу). Деніел (2016) стверджує, що процес спілкування пройшов повне коло і став завершеним, коли отримувач відповідає на сигнал, ініціюючи інше коло обміну значеннями, і це буде надіслано відправнику (джерелу). Тому спілкування може бути або вербальним, або невербальним. Вербальне спілкування - це спілкування за допомогою слів. Це включає слова, звуки, мовлення та мову.

Найефективнішим способом спілкування є говоріння: його поділяють на публічні виступи та міжособистісне спілкування (Aarti, 2012). Міжособистісне спілкування відбувається під час прямої розмови один з одним. Тут спілкування стає неформальним, тому що можна сказати все, що він справді відчуває, хоча це пов'язано суспільними звичаями, якими керуються той, хто говорить, і той, хто приймає. Публічні виступи, з іншого боку, відбуваються, коли одна людина говорить перед великою групою людей. У цьому випадку спілкування стає формальним. У всіх цих випадках спікери можуть хотіти поінформувати, розважити, переконати чи сперечатися. Вербальна комунікація може бути як усною, так і усною, і вона може використовувати невербальні елементи та візуальні засоби для полегшення сенсу, досягнення високого рівня розуміння та покращення взаєморозуміння шляхом усунення двозначності та збору негайного зворотного зв'язку. З іншого боку, невербальна комунікація – це передача значення у формі несловесних повідомлень. Він повністю роз'яснює всю інформацію, ідеї та повідомлення, не використовуючи жодного слова. Невербальне спілкування використовує фізичне спілкування, таке як тон голосу, запахи, дотики та рухи тіла. Він включає музику, живопис, танець, драму та скульптуру. Також включено використання символів і жестової мови (Daniel, 2016). Мова тіла та жести, такі як міміка, прочищення горла, фізичний контакт і одяг, передають багато інформації. Яскравим прикладом невербальної комунікації є мова жестів, якою може користуватися кожен у

будь-який час. Одним із прикладів невербального знака є дзвоник. Це загальний знак, який означає щось у певному контексті, наприклад «зміна уроку», «час до школи», «є хтось вдома?» або «кінець уроку», хоча сам по собі він нічого не означає. За словами Вілсона (1972), майже кожен знак можна використовувати для передачі багатьох різних речей у певному контексті. Далі він пояснює, що все залежить від згоди та розуміння того, як ми використовуємо знаки. Невербальні дії відбуваються, коли носії замінюють мовні вираження жестами або рухами тіла щоденної взаємодії. Госс (1983) визначає невербальні жести як «рухи рук, рук, ніг, тулуба та інших основних груп м'язів тіла». Використання знаків загально визнано і йде рука об руку з усім процесом навчання. Іншими словами, набуття невербальних комунікативних жестів і рухів тіла може бути навіть можливим передують набуттю лінгвістичної компетенції.

РОЗДІЛ 1. Дослідження шляхів розвитку сучасної функціональної парадигми у лінгвістичній прагматиці та визначення її складових міждисциплінарному рівні в системі вищої філологічної освіти.

1.1. Значення лінгвістичної прагматики та визначення її складових.

Насамперед зауважимо, що у різних працях лінгвістичну прагматику називають як прагматична лінгвістика, прагматика мови, прагматична трансформація речення, прагмалінгвістика (переважно), так і лінгвопрагматика. За нашими спостереженнями, наскільки варіативним є

термін означеної галузі, настільки й різняться її дефініції, від широкого до вузького трактування.

Так, Н. Д. Арутюнова узагальнено визначає, що у коло проблем лінгвістичної прагматики включаються ті, які пов'язані з мовцем, адресатом, їх взаємодією і ситуацією спілкування (1, 389-390), О. О. Селіванова виділяє мовний компонент як ключовий, зазначаючи, що лінгвістична прагматика «досліджує використання й функціонування мовних знаків: у процесі комунікації у взаємозв'язку з інтерактивністю його суб'єктів (мовця й адресата), їхніми особливостями й самою ситуацією спілкування» [7, 610. 1.] П. Сусов деталізує предметне коло прагмалінгвістики, яка, за його твердженням, «досліджує ті дії суб'єктів мовленнєвого спілкування, у процесі яких в межах конкретних умов комунікації і на матеріалі конкретної мовної системи знаків вони продукують висловлювання, що реалізують не тільки певний пропозиційний зміст, а й комунікативні інтенції; учасники комунікації здійснюють інтерпретацію цих висловлювань, спрямовану на розуміння як буквальних, так і не буквальних смислів» [9, 53], В. В. Богданов предмет лінгвістичної прагматики пов'язує з умовами використання мови комунікантами в актах мовленнєвого спілкування, до яких він відносить комунікативні цілі співрозмовників, час і місце мовленнєвого акта, рівень знань комунікантів, їхні соціальні статуси, психологічні і біологічні особливості, правила і конвенції мовленнєвої поведінки, прийняті у суспільстві.

Незважаючи на різноманіття підходів, у кожному з них простежується насамперед важливість враховувати у лінгвістичних дослідженнях фактор людини, її соціальні, культурні, психологічні та інші характеристики. Це розуміння прийшло із семіотики в межах наукових поглядів американських дослідників Ч. С. Пірса і Ч. У. Морріса і через репрезентовану ними тріаду «знак -- об'єкт -- інтерпретант».

Ч. У. Морріс, ввівши у науковий обіг термін «прагматика» і надавши їй лінгвістичної спрямованості, запропонував три виміри мовної діяльності: семантику як відношення знака до позначуваного поняття, синтактику як відношення знаків один до одного та прагматику як відношення знаків до інтерпретатора, тобто суб'єкта, який їх продукує і розуміє.

Пізніше формування прагматики мови стимулювалося ідеями філософів Дж. Л. Остіна, Дж. В. Сьорля, Г. П. Грайса, П. Ф. Страсона та інших. Дж. Л. Остін розглядав мовлення як засіб втілення намірів мовця в діяльності й ситуації мовленнєвого акту. Це означало, що він запровадив діяльнісний принцип у лінгвістичній прагматиці. Г.П. Грайс показав, що використання мови та інтерпретація мовних форм здійснюється відповідно до певних правил і принципів спілкування, сформулював постулати принципу кооперації і продемонстрував можливості смислової інтерпретації висловлювань в контексті розмовних імплікатур. Дослідник був першим із тих, хто розвивав ідеї контенсивного (семантичного) підходу в лінгвістичній прагматиці.

Діяльність філософів цього періоду зумовила так званий «прагматичний бум» 60-- 70-х рр. ХХ ст. З огляду на це І. Н. Сусов стверджує: «прагматичний бум» означав, що акцент ставиться на живій мові в дії, всьому різноманітті її функцій та варіантів: абстрактний та ідеальний мовець уступає місце конкретному та реальному мовцю, який здійснює спілкування щоразу у новому комунікативно-прагматичному просторі: прагматика будується не просто на засадах антропоцентризму, а на принципі егоцентризму» [9, 371].

Отже, становлення лінгвістичної прагматики пов'язано із змінами і перерозподілом наукових інтересів лінгвістів. Вивчення формальної сторони мови, її структури незалежно від комунікативних умов використання замінилося вивченням мови як засобу комунікативної взаємодії мовця і адресата з урахуванням ситуації спілкування і соціального контексту. Ключовим поняттям для опису мовної комунікації у прагмалінгвістиці стало поняття діяльності.

Діяльнісний і антропоцентричний принципи нової парадигми зумовили комунікативну орієнтацію теорії мовленнєвих актів. Дж. Л. Остін запропонував цілісну концепцію мовленнєвого акту шляхом виділення у ньому трикомпонентної структури у вигляді локуція -- іллокуція -- перлокуція», створив першу класифікацію мовленнєвих актів, увів поняття перформативного речення як висловлення у процесі здійснення мовленнєвої дії, Його послідовник Дж. Р. Сьорль вніс суттєві зміни в теорію мовленнєвих

актів щодо їх структури, типології, умов і правил успішної комунікації. Концепція Дж. Р. Сьорля стала підґрунтям в подальшому для багатьох класифікацій мовленнєвих актів (Ю. Д. Апреєнн, К. Бах, В. В. Богданов, Д. Вупдерліх, М. Я. Гловінська, В. І. Карасик, Дж. Н. Ліч, ГГ. Почепцов та ін.)

Г.Г Почепцов, основоположник київської наукової школи, зробив значний внесок у розвиток лінгвістичної прагматики, дослідивши прагматичні аспекти речення [6; 3]. Він пропонує типологію мовленнєвих актів, що охоплює такі типи, як констатив, директив, квеситив, комісив, перформатив, які, у свою чергу, мають підтипи: директив включає ін'юнктив (наказ) і реквестив (прохання), комісив поділяється на менасив (обіцянка) і промісив (погроза) [3, 271-281]. Опора на цю типологію дозволяє здійснювати ретельний семантико-прагматичний аналіз мовлення. Розробка теорії складного мовленнєвого акта в комплексних, складених і композитних різновидах належить українському лінгвісту В. І. Карабану (1989) та його послідовникам. А П. В. Зернецький (1987) вперше довів необхідність об'єднати мовленнєвий акт дискурс, тобто здійснювати аналіз мовленнєвих актів в рамках дискурса а не ізольовано.

На етапі ХХІ ст. в межах українських кандидатських дисертацій досліджена еволюція директивів, квеситивів, експресивів, фатичних метакомунікативів та інших мовленнєвих актів (Т. П. Андрієнко, Т.О. Бищенко, Т. М. Буренко,

Л. М. Грижак, О. Ю. Жигadlo, Л. Ї. Клочко, Ю. В. Косенко, О. Ю. Малая, Ю. В. Матюхіна, Л. В. Михайлова,

Н. А. Одарчук, І. М. Осовська, П. І. Романишин, І. В. Рудік, М. Г. Тер Григорьян, Т. В. Терещенко, О. П. Черняк та ін.). Зауважимо, що прагматичний компонент наявний у більшості сучасних праць українських дослідників.

Вслід за теорією мовленнєвих актів до прагмалінгвістичних досліджень додався дискурс, його види, стратегії і тактики, комунікативні принципи і максими. Важливі аспекти цих питань були висвітлені Г.П. Грайсом, завдяки чому в сучасному мовознавстві увага фокусується на поняттях ситуації мовленнєвого акту і контексту що у лінгвістичній прагматиці співвідноситься не лише з текстом, а слугує для позначення умов комунікації і включає різні аспекти: вербальний і невербальний, історико-культурний, психологічний, соціальний та ін.

Різні підходи до інтерпретації поняття «дискурс» відображено у дослідженнях львівської і харківської шкіл (монографії за загальною редакцією К. Я. Кусько, 2002 та І. С. Шевченко, 2005). Так, І. С. Шевченко та О. І. Морозова визначають «дискурс як інтегральний феномен, як мисленнєвокомунікативну діяльність, що являє собою сукупність процесу і

результату і включає як екстралінгвістичний, так і власне лінгвістичний аспект; в останньому крім тексту виділяються пресупозиція і контекст (прагматичний, соціальний, когнітивний), що зумовлюють вибір мовних засобів» [11, 38]. Такий комплексний підхід до трактування дискурсу є результатом накопиченого досвіду в межах сучасної когнітивно-комунікативної парадигми в лінгвістиці.

1.2. Складові лінгвістичної прагматики в системі наук про мову

Початок нового століття характеризується всебічним вивченням різних типів дискурсу у низці українських дисертаційних досліджень СЛ. Р. Безугла, І. А. Бехта, Т. О. Бехта, А. А. Бігарі, П. О. Бігунова, Я. О. Бондаренко, Г. В. Висоцька, С. В. Вострова, О. Б. Галицька, Я. В. Гнезділова, О. М. Гніздечко, Н. В. Гончарова, О. В. Дудоладова, Г.Л. Жуковець, Л. Л. Ільницька, О. М. Ільченко, Н. Є. Коваль П. Г. Крючкова, Е. О. Куц, Е. Ф. Маліновський, В. Г. Ожидрянова, І.І. Пірог, К. В. Пішкіова, Т. А. Скуратовська, Л. В. Солошук, О.Є. Ткачук-Мірошніченко, В. А. Ущина, О. Б. Франко, Т. В. Чрділелі, І. М. Шукало та ін.). Певним орієнтиром до визначення понятійно-категоріального апарату більшості доробків названих дослідників вважаємо цілісну концепцію аргументативного дискурсу А. Д. Белової (1997).

Отже, протягом останніх десятиліть головними здобутками прагмалінгвістики є дослідженість мовленнєвої діяльності та умов і ефективної реалізації; аспектів успішності /неуспішності, конвенційності /неконвенційності, інтенційної визначеності /невизначеності мовленнєвих актів; прямих і непрямих значень висловлювань; аналіз засобів локуції, іллокуції, перлокуції; залежність структури висловлювання від іллокутивної мети і комунікативної ситуації; лінгвістичні засоби організації спілкування; розробка принципів і правил спілкування; особливості різних типів дискурсу тощо.

Поданий вище аналіз шляхів розвитку прагмалінгвістики, безперечно, не відображає усіх складових її змісту і структури, але сприяє розумінню складності і різнобічності природи досліджуваної галузі, а також усвідомленню її інтегративного потенціалу. Порушені проблеми теорії мовленнєвих актів і дискурсу відображають аспекти, що також є предметом вивчення інших лінгвістичних дисциплін в межах сучасної функціональної парадигми. З огляду на це окреслимо певні складові лінгвістичної прагматики в системі наук про мову.

Складові прагмалінгвістики в семіотиці: виявлення характеру відношення знаку до екстралінгвістичної дійсності і до суб'єктів, які його використовують; дослідження норм і правил мовлення як способу матеріалізації текстів в знаковій системі.

Складові прагмалінгвістики в риторичі: вивчення доречності та ефективності мовлення у відповідності з комунікативною ситуацією; регулювання суспільно-мовленнєвої практики; інтенсивність мовлення оратора.

Складові прагмалінгвістики в стилістиці: розробка принципів відбору мовних засобів і стилеутворюючих факторів у відповідності з цілями автора, характером адресата і жанрових особливостей тексту; виділення й аналіз функціональних стилів, відповідних текстам певної сфери суспільної діяльності.

Складові прагмалінгвістики в психолінгвістиці: дослідження залежності мовленнєвих висловлювань від свідомості і психологічного стану суб'єкта мовлення; вивчення тексту як продукту процесу породження мовлення.

Складові прагмалінгвістики в соціолінгвістиці: дослідження співвідношень мови і суспільства, мови та ідеології; вивчення зумовленості мовних одиниць від соціологічних факторів -- статусу учасників комунікації (вік, стать, приналежність до тієї чи іншої соціальної групи), ролей комунікантів (батько - донька, директор - підлеглий, вчитель - учень та ін).

Складові прагмалінгвістики в етнолінгвістиці: дослідження співвідношення мови і культури народу: з'ясування національної специфіки використання мовних одиниць.

Складові прагмалінгвістики в комунікативній лінгвістиці: вивчення аспектів комунікативної взаємодії адресанта і адресата; інтерпретація понять

комунікативної ситуації та її моделювання, мовленнєвого і комунікативного актів; дискурсу тощо.

Складові прагмалінгвістики в когнітивній лінгвістиці: вивчення природи породження і тлумачення смислів як мислительних феноменів у мовленнєвій діяльності суб'єктів і взаємозв'язок вербальних і ментальних операцій, пов'язаних із смислами, що передаються в дискурсивних ситуаціях.

Виділені складові прагмалінгвістики, їх суміжність із змістом різних мовознавчих дисциплін дозволяють визначати досліджуваний напрям як важливий компонент в системі філологічної освіти. Відомо, що мовна освіта в умовах вищого навчального закладу здійснюється у процесі опанування фахових дисциплін, серед яких важлива роль відводиться теоретико-лінгвістичним. У програмі бакалаврату правомірно превалюють ті дисципліни, які належать до внутрішньої лінгвістики і описують окремі сторони мови (фонетика, лексикологія, граматики) у межах її цілісної системи. Це дає змогу визначати одиниці кожного рівня мови (фонетичного, лексичного, морфологічного, синтаксичного) та системні відносини між ними. Усякий вихід за межі мови, вивчення зв'язків мовної системи з іншими системами, з людиною, його мисленням і свідомістю, з суспільством та його історією є перехід у галузь зовнішньої лінгвістики (поділ на внутрішню і зовнішню лінгвістику запропоновано Ф. де Сосюром у «Курсі загальної лінгвістики»). До таких дисциплін належать комунікативна лінгвістика,

когнітивна лінгвістика, психолінгвістика, прагмалінгвістика та інші, що закономірно передбачені переважно в програмі магістратури. Високий міждисциплінарний статус лінгвістичної прагматики, проілюстрований нами вище, домінування прагматичного компоненту у більшості сучасних наукових працях спонукає розглядати можливість запроваджувати вивчення прагмалінгвістики вже на освітньо-кваліфікаційному рівні «бакалавр». На мою думку, це сприятиме ефективному формуванню у студентів лінгвістичної компетенції й оволодінню фаховими знаннями в межах функціональної (прагматичної) наукової парадигми, а також підвищенню їх наукового потенціалу як учасників міжнародних і всеукраїнських конференцій та семінарів.

Висновки до 1 розділу

Отже, сучасна лінгвістична прагматика посилює процеси міжпарадигмальної і міждисциплінарної інтеграції, синтезуючи досягнення суміжних напрямів для поглибленого вивчення мовної комунікації і розширюючи дослідницькі обрії залученням психологічних, соціальних та етнокультурних параметрів. У статті виокремлено певні складові прагмалінгвістики в семіотипі, риториці, стилістиці, психолінгвістиці, соціолінгвістиці, етнолінгвістиці, комунікативній лінгвістиці та когнітивній лінгвістиці. Це засвідчує наскрізний характер прагмалінгвістичного

компоненту в системі вищої філологічної освіти, що, у свою чергу сприяє осмисленню ідей стратегічного планування її розвитку щодо включення

лінгвістичної прагматики у цикл професійної підготовки студентів-бакалаврів.

Подальшого дослідження потребують мовні аспекти когнітивної прагмалінгвістики як новітнього напрямку сучасного мовознавства і філологічної освіти.

РОЗДІЛ 2. ПРАГМАТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНОГО І НЕВЕРБАЛЬНОГО СПІЛКУВАННЯ ТРАМПА

2.1. Основні поняття про комунікацію Трампа

Ця стаття прагматично досліджує вербальну та невербальну комунікацію Трампа, який є одним із найбільш суперечливих персонажів з точки зору демонстрації влади та домінування через його соціальні взаємодії. У статті зроблено спробу вивчити та проаналізувати те, як Трамп використовує розмовну мову та мову жестів для передачі своїх ідей та ідеологій вербально та невербально. Цей талановитий спосіб спілкування значною мірою сприяє наступництву Трампа на його президентських виборах у 2016 році. Ця стаття містить креативне пояснення того, як риторику (вербальну) чи невербальну можна використовувати для демонстрації високої крайньої влади, політичної і соціального статусу над іншими політичними лідерами чи кандидатами.

Теорія мовленнєвої дії Остіна та чотири кооперативні принципи Грайса використовуються для аналізу повідомлень, вибраних із трьох газет. Теорія мовленнєвої дії має вирішальне значення для аналізу вербальної та невербальної комунікації, оскільки ефективна комунікація потребує високого рівня взаємодії, а теорія мовленнєвої дії (SAT) має на меті зрозуміти, як ці взаємодії можна використовувати для досягнення дій. У той час як сентенції показують, якою мірою мовець підкоряється або порушує правила кооперативної взаємодії. На основі аналізу даних дослідник з'ясовує, що Трамп часто використовує унікальну вербальну та невербальну комунікацію, щоб донести свою думку та вплинути на емоції людей. Такі види комунікації показують контроль і силу, а не більш спільний метод. Стаття рекомендує, щоб ми не зосереджувалися лише на вербальному використанні мови, натомість ми повинні розглядати як вербальну, так і невербальну комунікацію, оскільки вони важливі для декодування повідомлення.

Дональд Трамп справді унікальна особистість зі своїм особистим стилем. Манера спілкування Трампа незвичайна і жорстка. Він вважає, що вибачення є проявом слабкості, тому він не вибачається. Навіть у твітах його слова дуже різкі щодо інших. Він приймає той самий стиль риторики в політиці чи торгівлі. Він використовує грубу мову зі своїм персоналом. Коли він хоче показати свої думки, він використовує свою потужну риторику з метою маніпуляції та переконання (Sherman, 2015). Шерман (2015) виявляє, що Трамп має дві різні сторони особистості: темну та яскраву. Це помітно по

всій його поведінці. Він прямий, розсудливий, рішучий у прийнятті рішень, спокійний і не нервує, коли на нього тиснуть. Він зосереджується на своїх амбіціях, які зазвичай хоче перемогти. У соціальному плані він схильний розважатися і не звертає уваги на інших, поки вони говорять, але він хоче, щоб його слухали, коли він говорить абсурдно і кричить. Він знає, як ефективно використовувати мову тіла, щоб передати своє повідомлення, емоції та вплинути на емоції людей.

Крім того, Трамп часто використовує унікальну мову тіла, використовуючи жести та вирази верхньої частини тіла, залишаючись на місці, щоб донести свою думку. Це вказує на відчуття контролю та влади, а не на більш спільний підхід. Трамп робить це навмисно, він знає, як зробити так, щоб його опоненти виглядали дурними, як підтримувати контакт з аудиторією (навіть коли він не говорить) і як впливати на емоції аудиторії одним простим поглядом (Riggio, 2015). У цій статті дослідник прагматично проаналізує вербальний і невербальний спосіб взаємодії Трампа. Він усиновить Остіна теорія мовленнєвого акту та сентенції Грайса.

2.2. Аналіз невербальної комунікації Трампа

Аналіз невербальної поведінки буде взято зі звіту, написаного в газеті *Psychology Today*. Його автор (Riggio, 2015). У Трампа є ряд невербальних

жестів, які він використовує, щоб продемонструвати силу та авторитет. Деякі з цих невербальних жестів: знизування плечима.

Відповідно до перформативного мовленнєвого акту Остіна, Трамп виконує невербальну дію знизування плечима щоразу, коли він не може відповісти на запитання або намагається відвернути критику, замість того, щоб дати словесну відповідь, він просто знижує плечима. Це ексцерцитивний мовленнєвий акт, у якому мовець виконує дію (вербальну чи невербальну), щоб вказати на владу, вплив і права, такі як призначити, назвати, засудити, наказати, вимагати, присвятити, звільнити. Це також комісійний, який зобов'язує виконати майбутню дію. Таким чином, Трамп знижує плечима, що ефективно зупиняє того, хто запитує, або лінію опитування. Такий вчинок виражає несхвалення і погрозу. Відповідно до максим Грайса, Трамп порушує більшість максим Грайса, виконуючи цю дію, тому що він не є інформативним (він не надає достатньо інформації), не є релевантним (він завжди ухиляється від відповіді, діючи просто невербально), він не зрозумілий у більшості своїх відповідей, і найважливіша сентенція полягає в тому, що він не є правдивим у більшості своїх промов.

Друга невербальна дія Трампа – це Смерк. Усмішка демонструє незгоду чи незадоволення, але домінуючим чином. Трамп виконує цей невербальний акт так часто, коли хоче не враховувати те, що говорять інші, і зробити так, щоб вони виглядали або звучали нерозумно. Завдяки своєму великому виразному обличчю Смерк досить помітний і запам'ятовується. Це поведінковий акт, у

якому мовець використовує вербальні чи невербальні вирази, щоб вказати на соціальну поведінку та ставлення. Такі імпліцитні експресиви спрямовані на людей, оскільки це міжособистісні акти, які вимагають реакції слухача, щоб передбачити їхні наслідки. Цей мовленнєвий акт виражає образу, яка тлумачиться як неввічлива поведінка, яка може загрожувати негативним обличчям обох співрозмовників (мовця та слухача). Іноді спікер може використовувати мовчання, щоб висловити неповагу до інших, тобто один із партнерів може виражати ворожість за допомогою міміки, уникаючи будь-якої відповіді запитувачу. Така поведінка може виявити образу та приниження. Що стосується максим, коли Трамп виконує цей невербальний акт, він стає більш інформативним, що йому огидна ситуація і він не хоче продовжувати. Його манера виражати несхвалення й відразу чітка, його невербальна дія відповідає ситуації, в якій він діє, але він порушує максимум якості через правдивість.

Третій жест - це жест естафети або вказівний жест. Жест естафетної палички використовується для акцентування та покращення мови. Трамп виконує різні жести, схожі на паличку, і він використовує більш домінуюче вказування пальцем, щоб звинуватити інших і висловити думку. Діючи таким чином невербально, Трамп робить себе більш владним. Його невербальний мовленнєвий акт є комісійним, оскільки він опосередковано націлює слухача зробити щось, наприклад, припинити запитувати або змінити лінію розмови. Це також поведінковий мовленнєвий акт, у якому мовець використовує

вербальні чи невербальні вирази, щоб вказати на соціальну поведінку, і тут Трамп демонструє образ. Що стосується принципів, то Трамп порушує більшість принципів кооперативної розмови. Він неясний, неправдивий, не відповідає контексту розмови, і він не дає достатньо інформації, щоб пояснити свою точку зору.

Четвертий невербальний жест - Паралельні жести, які виконує Трамп на сцені. Цей жест відбувається, коли його обидві руки рухаються в унісон, на відміну від асинхронних жестів або рухів однією рукою. Такі паралельні жести створюють враження авторитету та впевненості. Такий вчинок свідчить про те, що Трамп знає, про що говорить. Такий невербальний жест є комісійним мовним актом, який вказує на впевненість і демонстрацію влади. Це також поведінковий акт, оскільки він поводить таким чином, що демонструє образ та приниження інших учасників. Відповідно до максим Грайса, Трамп дотримується більшості максим. Виконуючи цю дію, він інформативний, його поведінка зрозуміла і позбавлена двозначності, він має відношення до ситуації і, найголовніше, висловлюється правдиво.

2.3. Аналіз вербальної комунікації Трампа

Цю промову Трампа опубліковано в The Atlantic Девідом А. Гремом 20 січня 2017 року

«Сьогодні ми не передаємо владу не від однієї адміністрації до іншої або від однієї партії до іншої, ми передаємо владу з Вашингтона, округ Колумбія, і повертаємо її вам, людям. 20 січня 2017 року запам'ятається нам як день, коли народ знову став володарем цієї нації. Забуті чоловіки та жінки нашої країни більше не будуть забуті. Основою нашої політики буде повна відданість Сполученим Штатам Америки. З цього дня насамперед буде тільки Америка. Америка перш за все. Протягом багатьох десятиліть ми збагачували іноземну промисловість за рахунок американської; субсидував армії інших країн, допускаючи сумне виснаження нашої армії; ми захищали чужі кордони, відмовляючись захищати власні; і витратив трильйони доларів за кордоном, поки американська інфраструктура прийшла в занепад і занепала, але це зміниться. Ми будемо дотримуватися двох простих правил: купуй американське і найми американця».

Цю промову Трамп виголошує на своїй першій офіційній прес-конференції. Таким чином, спосіб, у який Дональд Трамп виражає владу та домінування під час президентських дебатів, не відображається лише в його соціальній взаємодії та дискурсі, оскільки це фактично відбувається через них. Трамп сказав, що його обрання означало піднесення народу над політиками у

Вашингтоні. Тон промови відображає негативні виступи Трампа передвиборчої кампанії. Проте ця промова також демонструє серйозний контраст із найвизначнішою офіційною промовою Трампа за всю його коротку політичну кар'єру. У цьому уривку Трамп проводить комісійну промову, оскільки він продовжує обіцяти американському народу, що це час процвітання для Америки. Його промова також містить вердикативний мовленнєвий акт, оскільки він дає побіжне судження про попередній режим, описуючи його як невдалий і репресивний. Його мовленнєвий акт також вважається дієвим, оскільки він попереджає, що будь-хто загрожує миру Америки.

Щодо сентенцій, то промова Трампа була дуже прямою. Він докладно пояснює свої плани на майбутнє, не відчуваючи обмежень. Отже, він був більш інформативним, ніж потрібно. Він погрожує і обіцяє напасти на будь-кого, хто протистоїть Америці, тому він погрожує позитивному обличчю слухача. Трамп не порушує максимуму доречності, оскільки його мова тісно пов'язана з контекстом, у якому він діє, але він порушує максимуму манери, оскільки він не був коротким і впорядкованим.

Друга промова Трампа опублікована в *The Washington post* Аароном Блейком 8 січня 2020 року

«Країни терпіли деструктивну та дестабілізуючу поведінку Ірану на Близькому Сході та за його межами. Ті дні минули. Іран був головним спонсором тероризму, і гонитва за ядерною зброєю загрожує цивілізованому

світу. У нас цього ніколи не станеться. Минулого тижня ми вжили рішучих заходів, щоб зупинити безжального терориста, який загрожував життю американців. За моєю вказівкою військові Сполучених Штатів ліквідували всесвітнього терориста Касема Сулеймані».

Ця промова виголошена після ракетних атак Ірану та відповіді США. Трамп виступає з короткою промовою, звертаючись до цих подій, і заявляє, що вживатиме заходів щодо них. Промова Трампа є комісійною, оскільки він обіцяє Ірану відповісти на цю атаку. Трамп також виконує нервову мовленнєву дію, попереджаючи військових і наказуючи їм підготуватися до нападу.

Відповідно до максим Грайса, Трамп порушує кількісну максиму, тому що він більш інформативний, ніж потрібно. У цьому фрагменті промови Трамп не порушує максиму якості, оскільки надає правдиву та виправдану інформацію про атаку Ірану. Його внесок є доречним, а його манера чітка й позбавлена двозначності.

Цю промову Трампа опубліковано в The New York Times 28 серпня 2020 року Гленном Трашем, він сказав:

«Джо Байден — не рятівник душі Америки — він руйнівник робочих місць в Америці, і якщо йому дадуть шанс, він стане руйнівником американської величі».

Ця промова була виголошена після виборів 2020 року. Ознаки вербальної та невербальної розмови Трампа та його фізична та просторова власність дуже сприяли його непередбаченому тріумфу. Спосіб висловлювання Дональда Трампа демонструє впевненість і силу. Трамп атакує свого опонента прямо. Він виконує вердикативний мовленнєвий акт, оскільки дає побіжне судження, описуючи Джо Байдена як руйнівника. Його мовленнєвий акт також вважається стимулюючим, оскільки він прямо попереджає опонента. Щодо максимуму, коли Трамп виконує словесний акт погроз, він стає більш інформативним, оскільки він прямо пояснює, що його роздратовала ситуація. Його манера виражати погрози та попередження зрозуміла. Його дії мають відношення до ситуації, в якій він діє, але він порушує принцип якості, оскільки він неправдивий. Ці словесні дії могли сприяти незначній зміні уявлень американського електорату про лідерські здібності Трампа.

Висновки до 2 розділу

Прагматика має справу з імплікованим значенням, яке не викладено прямо. Тобто, як оратори намагаються повідомити більше, ніж те, що вони говорять, залежно від контекстуальних факторів ситуації. Прагматичний аналіз показує, що помітна поведінка Дональда Трампа дійсно має мету, оскільки як вербальні, так і невербальні комунікативні дії здебільшого сприяли встановленню домінування та влади Трампа над його опонентами. Таким чином, перемога Дональда Трампа могла бути частково наслідком того, як Трамп втілює домінування та владу у своїх вербальних і невербальних комунікативних діях у певних послідовностях президентських дебатів. Вирішальними висновками цього дослідження є те, що Трамп використовує мову для домінування та демонстрації влади, а не для спілкування. Його міміка (погляд і жести) і фізичні характеристики вказували на вираження влади і домінування. Ці дії щодо домінування та влади, а також через комунікативні дії можуть згодом справити велике враження на сприйняття людьми лідерських здібностей Трампа. Тому вони сприяли його несподіваній перемозі на посаді обраного президента Сполучених Штатів. Прийняті моделі Остіна і Грайса роблять усі ці факти очевидними.

ВИСНОВКИ

Результати дослідження підкреслюють важливість розуміння та свідомого використання мовленнєвих маркерів для досягнення ефективної комунікації. Особливо в сучасному англomовному дискурсі, де багато мовних взаємодій відбувається в онлайн-середовищі, англійська мова стала глобальним засобом комунікації.

Прагматика вербальних і невербальних маркерів мовної особистості виявляється особливо важливою в контексті міжкультурної комунікації, де розуміння і використання мовних норм, жестів, міміки та інших маркерів може впливати на успішність спілкування та побудову довіри між людьми з різних культур.

Розуміння прагматики мовлення допомагає уникати недорозумінь, конфліктів та стереотипів, сприяє розширенню культурного розуміння та підтримує взаємодію в різноманітних сферах, таких як бізнес, політика, масова культура та інші.

Таким чином, прагматика вербальних і невербальних маркерів мовної особистості є необхідним елементом сучасної комунікації, і вивчення її аспектів в сучасному англomовному дискурсі має велике значення. Дослідження в цій області дає нам змогу краще розуміти, як мова використовується у реальних комунікативних ситуаціях і як впливає на сприйняття та взаємодію між людьми.

У сучасному англomовному дискурсі спостерігається значна різноманітність комунікативних ситуацій, які вимагають гнучкості та адаптивності використання мовленнєвих маркерів. Наприклад, в інтернет-комунікації, соціальних медіа, бізнес-спілкуванні, академічному середовищі та інших сферах, існують свої особливості та норми, що впливають на спосіб висловлювання та сприйняття повідомлень.

Дослідження прагматики мовлення в сучасному англomовному дискурсі може мати практичне застосування в навчанні мови, міжкультурній комунікації, міжособистісних взаєминах та професійній сфері. Розуміння та використання мовленнєвих маркерів допомагає покращити ефективність спілкування, знизити можливі недорозуміння та конфлікти, підвищити рівень взаєморозуміння та забезпечити успішну комунікацію в різних ситуаціях.

Продовження досліджень у цій галузі може включати вивчення впливу культурних факторів на вживання мовленнєвих маркерів, аналіз різних аспектів прагматики у конкретних комунікативних ситуаціях, розвиток методів навчання прагматики мовлення та багато іншого.

Узагальнюючи, дослідження прагматики вербальних і невербальних маркерів мовної особистості в сучасному англomовному дискурсі підкреслює їхню значущість для ефективної комунікації. Вивчення цих маркерів допомагає розкрити специфіку комунікативних ситуацій, розуміти різні культурні контексти та досягати взаєморозуміння між учасниками дискурсу.

Розуміння та свідоме використання мовленнєвих маркерів допомагає побудувати позитивні взаємини, зменшити недорозуміння та підвищити ефективність спілкування. Дослідження в цій галузі сприяє покращенню комунікативних навичок, які є важливими як у особистому, так і в професійному житті.

Висновки дослідження прагматики мовлення та її ролі в комунікації наголошують на важливості вивчення та усвідомлення вербальних і невербальних маркерів мовної особистості. Ці маркери впливають на сприйняття, інтерпретацію та ефективність комунікації в різних сферах життя. Розуміння та майстерне використання цих маркерів сприяє побудові успішних та взаємовигідних взаєвідносин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

2. Aarti, R. (2012). "Four Type Communication." <http://www.buzzle.com/articles>.
3. Austin, J., (1962). How to do things with words. Oxford: Oxford University Press.
4. Austin, J.L. (1975). How to do things with words; Harvard University Press: Cambridge, MA, USA.
- Bara, B. G. (2010). Cognitive pragmatics: The mental processes of communication. Cambridge: MIT Press.
5. Bardzokas, V.(2012). Causality and connectives : From Grice to relevance. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company
6. Blake, A. (2020, January 20). Transcript of Trump’s Iran speech. Washington Post
- NewspaperBlunter, R. &Zeevat, H.(ed). (2004). Optimality theory and pragmatics. United States, United Kingdom: Palgrave Macmillan.
7. Brown, G. & Yule, G. (1983). Discourse analysis. Cambridge: Cambridge University Press
8. Cruse, A. (2006). A glossary of semantics and pragmatics. Edinburgh: Edinburgh University Press Ltd
9. Daniel, I.O.A. (2013) the same with 2016. Communication as socio-cultural meaning exchange.
10. The example of Richard Wright’s Black Boy. International Journal of Applied Linguistics and English Literature, 2,5:173-177.
11. Goss , Blalne (1983). Communication in everyday life . Belmoni , Wordsworth Publishing Company.
12. Graham, D. (2017). 'America First': Donald Trump's populist inaugural address. The new president borrowed from the bleak, fiery tone of his presidential campaign, but said his election represented the ascension of the people over politicians in Washington. The Atlantic Newspaper.
13. Grice, H. P. (1989). Studies in the way of words. Cambridge: Harvard University Press.
14. Horn, R. & Ward, G. (2006). The handbook of pragmatics. Oxford: Blackwell.
15. Sherman, R. (2015). The personality of Donald Trump. Retrieved from Schiffrin.UK: John Wily and Sons, Inc.
16. Taylor, M. (1987). "The grammar of conduct: speech act theory and education of emmawoodhouse". Style. Vol.12, No.4357.
17. Wilson J. (1972). "Significance of Signs". Mackin (ed)English Study Series/8, (pp. 112-113). London: Oxford University Press.
- Yule, G. (1996). The study of language (2nd Eds). Cambridge: Cambridge university Press.
18. Сусов И. П. Лингвистическая прагматика / И. П. Сусов. — Винница : Нова Книга, 2009, — 272 с.
19. Серль Дж. Классификация иллокутивных актов / Дж. Серль // Новое в зарубежной лингвистике. Теория речевых актов. — Вып. 17. — М. 1986. — С. 170—194
20. Моррис Ч. У. Основания теории знаков / Ч. У. Моррис // Семиотика. — М., 1983. — С. 37—89.